

Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων Unesco

Στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της Unesco και το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων εντάχθηκε η ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Δρυμού Βίκου Αώου το 2010 και συγκεκριμένα στις 1 Οκτωβρίου 2010 στο πλαίσιο του 9^{ου} Ευρωπαϊκού & 4^{ου} Παγκόσμιου Συνέδριου Γεωπάρκων, που πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη από 1 έως 5 Οκτωβρίου.

Η UNESCO, σε συμφωνία με το πρόγραμμα δράσης που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνδιάσκεψη στην 29η και 30η Συνεδρίασή της (Νοέμβριος 1997 και Νοέμβριος 1999) επέκτεινε τις δραστηριότητές της στο Πρόγραμμα “Γεωπάρκα”, για να προωθήσει την δημιουργία ενός Παγκόσμιου Δικτύου επιλεγμένων περιοχών απ’ όλο τον κόσμο, εντάσσοντας τη διατήρηση των εξαιρετικών δειγμάτων της γεωλογικής κληρονομιάς της Γης σε μια στρατηγική για περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη.

Στις 13 Φεβρουαρίου 2004 παρουσιάσθηκε η ίδρυση του Συντονιστικού Γραφείου της UNESCO για το Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων, το οποίο λειτουργεί με έδρα το Πεκίνο.

Το 2004, 17 ευρωπαϊκά και 8 κινεζικά γεωπάρκα συναντήθηκαν στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι για να σχηματίσουν το Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων (GGN), για να συμβάλλουν και να επωφεληθούν οι εθνικές πρωτοβουλίες γεωλογικής κληρονομιάς, μέσω της συμμετοχής τους σε ένα παγκόσμιο δίκτυο ανταλλαγών και συνεργασίας.

Στις 17 Νοεμβρίου 2015 στο Παρίσι, στην 38η Γενική Διάσκεψη τα 195 κράτη μέλη της UNESCO αποδέχτηκαν ομόφωνα τη δημιουργία του νέου προγράμματος του Οργανισμού για τις Γεωεπιστήμες και τα Γεωπάρκα, σύμφωνα με το οποίο καθιερώνεται η αναγνώριση περιοχών με τον τίτλο «Παγκόσμια Γεωπάρκα UNESCO».

Ως Γεωπάρκα χαρακτηρίζονται από την UNESCO, περιοχές οι οποίες διαθέτουν εξέχουσα και ιδιαίτερη γεωλογική κληρονομιά. Ένα Γεωπάρκο περικλείει σημαντικό αριθμό γεωτόπων με ιδιαίτερη σημασία ως προς την ποιότητα, την σπανιότητα, την επιστημονική και την εκπαιδευτική αξία τους, και την αισθητική έλξη που προκαλούν. Η πλειοψηφία των θέσεων που παρουσιάζονται στην περιοχή ενός Γεωπάρκου πρέπει να είναι τμήμα της γεωλογικής κληρονομιάς αλλά μπορεί να έχουν επίσης αρχαιολογικό, οικολογικό, ιστορικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον. Ένα Γεωπάρκο πρέπει να διαθέτει σαφώς καθορισμένα όρια και ικανή έκταση ώστε εντός της έκτασης του να μπορούν να δημιουργηθούν οικονομικές δραστηριότητες ικανές να στηρίξουν μια πραγματική τοπική οικονομική ανάπτυξη.

Ένα Γεωπάρκο της UNESCO έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1. Διαθέτει ένα σχέδιο διαχείρισης, ικανό να υποστηρίξει την βιώσιμη κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη, πιθανότερα βασισμένο στο γεωτουρισμό.
2. Εφαρμόζει και προωθεί μεθόδους για τη διατήρηση και ανάδειξη της γεωλογικής κληρονομιάς και παρέχει δυνατότητες για εκπαίδευση σε ποικίλους κλάδους των γεωεπιστημών καθώς και σε ευρύτερα περιβαλλοντικά θέματα.
3. Λειτουργεί με τη συνεργασία κρατικών αρχών, τοπικών κοινοτήτων και ιδιωτών.
4. Αποτελεί μέρος ενός παγκόσμιου δικτύου το οποίο επιδεικνύει και μοιράζεται τις βέλτιστες πρακτικές για τη διατήρηση της κληρονομιάς της Γης και την εντάσσει στις στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης.
5. Τα γεωπάρκα είναι περιοχές εντός των οποίων η γεωλογική κληρονομιά της Γης περιφρουρείται και διαχειρίζεται βιώσιμα.

Η UNESCO θεωρεί ότι η επιτυχία της πολιτικής προστασίας και διατήρησης της γεωλογικής-γεωμορφολογικής κληρονομιάς μπορεί να κατορθωθεί μόνο μέσα από την ισχυρή τοπική εμπλοκή. Έτσι οι προτάσεις για την αναγνώριση των γεωπάρκων πρέπει να

προέρχονται από τις τοπικές κοινότητες και τις τοπικές αρχές μόνο με την ισχυρή δέσμευση για ανάπτυξη και εφαρμογή ενός διαχειριστικού σχεδίου που θα καλύπτει τις οικονομικές ανάγκες του τοπικού πληθυσμού ενώ θα προστατεύει το τοπίο στο οποίο ζει. Αυτή η πρωτοβουλία αποτελεί ένα μέσο για διεθνή αναγνώριση σημαντικών γεωλογικών θέσεων.

Περισσότερα: Global Geoparks Network